

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Кафедра східної і слов'янської філології

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

«Проблеми та особливості перекладу медичних текстів (на матеріалі сучасної арабської мови)»

Спеціальність: B11 (035) Філологія

Спеціалізація: B11 060. (035.060) Східні мови та літератури (переклад
включно), перша – арабська

Освітня програма: Арабська мова і література та переклад,
друга східна мова, західноєвропейська мова

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Кафедра	кафедра східної і слов'янської філології
Факультет	факультет східної і слов'янської філології
Викладач	Бачуріна Марія Володимирівна
Статус дисципліни	вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки
Семестр	IV курс, VIII семестр
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС, загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС / 90 годин
Мова викладання	українська / арабська
Коротка анотація дисципліни (Що я вивчатиму?)	<i>Предметом</i> навчальної дисципліни за вибором є вивчення теорії, методики та практики перекладу медичних текстів, вираження лексико-граматичних та жанрово-стилістичних особливостей текстів медичного спрямування для їхнього адекватного перекладу, мовної специфіки сучасної медичної термінології, особливості перекладу текстів медичного спрямування з погляду перекладацьких завдань та труднощів перекладу.
Мета вивчення дисципліни (Чому це цікаво й потрібно вивчати?)	<i>Мета</i> навчальної дисципліни за вибором полягає в інтерактивному розвитку перекладацьких знань і вмінь студентів до рівня практичного, вільного, коректного використання арабської мови у широкому спектрі комунікативних ситуацій та у формуванні практичних навичок двостороннього перекладу спеціалізованих текстів медичної тематики, створення систематичного уявлення про способи, засоби і прийоми перетворення мовних одиниць у процесі двостороннього перекладу.
Результати навчання (Чому я навчуся на цій дисципліні?)	Очікувані результати навчання з навчальної дисципліни за вибором: - знати теоретичні основи перекладу медичних текстів та методологію, необхідні для створення адекватного перекладу; - знати лексико-семантичні, граматичні і стилістичні особливості арабомовних медичних текстів, типову термінологічну лексику; - знати основні етапи здійснення, редагування і підготовки адекватного перекладу, а також лексикологічні, лексико-граматичні, семантичні і синтаксичні/структурні аспекти перекладу медичних текстів; - вміти робити повний письмовий, реферативний та анотаційний переклад друкованих та аудіотекстів медичного спрямування, правильно використовуючи терміни, кліше та штампи (з арабської мови на українську і навпаки); - володіти навичками ведення дискусій під час обговорення питань медичної термінології; - вміти аналізувати текст оригіналу, застосовувати перекладацькі стратегії, презентувати текст перекладу (включаючи його розташування на сторінці), застосовувати медичну термінологію.
Компетентності (Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)	Основні завдання вибіркової дисципліни пов'язані з формуванням у майбутніх фахівців таких компетентностей: інтегральної компетентності (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає транслювання інформації українською, арабською, другою східною та західноєвропейською мовами та/або здійснення перекладацької діяльності, і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. загальних компетентностей (ЗК): – ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і

	письмово. – ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. – ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. – ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою; – ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій, зокрема вирішення стандартних завдань професійної діяльності. фахових компетентностей (ФК): – ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні. – ФК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію. – ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя. – ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту. – ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань. – ФК 11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення. ФК 14. Здатність до здійснення повного й адекватного письмового та усного (послідовного) перекладів текстів різних жанрів і стилів з арабської, другої східної та західноєвропейської мов українською та навпаки, створювати письмовий та усний перекладацький супровід міжкультурної фахової комунікації.
Види занять і їхній розподіл за годинами	Лекції – 4 год. Практичні заняття – 26 год. Самостійна робота – 60 год.
Тематика навчальної дисципліни	Тема 1. Особливості перекладу медичних текстів та термінології. Тема 2. Адекватність і варіативність перекладу сучасних медичних термінів. Тема 3. Терміни, кліше та штампи в арабських медичних текстах. Тема 4. Медичні огляди. Медичні спеціальності. Догляд за хворим. Відділення лікарні. Діагностика та лікування. Інфекції в лікарнях. Діти в лікарні. Хронічні захворювання Тема 5. Робочі проблеми в медичній сфері. Права хворих пацієнтів. Спірні помилки. Продукти харчування та ліки.
Політика оцінювання (розподіл балів і критерії)	1. Методи семестрового контролю – максимальна кількість балів за роботу на практичних заняттях протягом семестру дорівнює 50. Оцінювання здійснюється під час усіх видів навчальних занять і за результатами самостійної роботи. Під час практичних занять оцінюється усна відповідь, виконання практичних завдань, презентація проєктів для самостійного опрацювання. Застосовуються такі методи контролю: – методи усного контролю: індивідуальне опитування за теоретичним матеріалом, підготовлена доповідь, коротке повідомлення; – методи письмового контролю: експрес-контроль, тестові завдання. 2. Методи проміжного контролю – відбуваються у березні, коли викладач вираховує середнє значення балів за аудиторну й самостійну роботу студента з округленням до десятої частки числа. 3. Модульна контрольна робота – максимум 50 балів за всю МКР, якщо передбачено підсумковий контроль у формі заліку. МКР виконується й оцінюється після завершення модулю, зміст МКР регламентується на засіданні кафедри. 4. Методи підсумкового контролю – залік. 5. Особливості організації навчального процесу, оцінювання всіх видів роботи, проведення МКР, семестрового, проміжного і підсумкового семестрового контролю за дистанційною формою навчання регламентується положенням про Порядок проведення семестрового контролю в дистанційному режимі з використанням ІТ-технологій з усіх навчальних дисциплін¹.
Передумови вивчення дисципліни	Успішне опанування курсів «Арабська мова», «Практична фонетика арабської мови», «Практична граматики арабської мови», «Вступ до арабської філології», «Загальне мовознавство» на І курсі навчання.
Навчально-методичне й інформаційне забезпечення	Основна (базова): Омелянчук, А. (2011). Медична термінологія сучасної арабської літературної мови (на прикладі серцево-судинної та нервової

¹ <http://surl.li/cxvmv>

систем). шляхи утворення. *Вісник Львівського університету. Серія філологічна*. Випуск 54. С. 60-67

Рибалкін. В. С. (2000). *Арабська лінгвістична традиція: класичні концепції та їх сучасна інтерпретація*. НАН України, Інститут сходознавства ім. Кримського.

Advancing Arabic Language Teaching and Learning: A Path to Reducing Learning Poverty in MENA. (2021). International Bank for Reconstruction and Development.

Ahmad Abdelmoneim Youssef Masry Zidan (2015). *A Linguistic Analysis of Some Problems of Arabic-English Translation of Legal Texts, with Special Reference to Contracts*. Cambridge Scholars Publishing.

Almanna, A. (2016). *The Routledge course in translation annotation: Arabic-English-Arabic*. London and New York: Routledge.

Hassan, B. A. (2014). *Between English and Arabic: A practical course in translation*. New castle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing.

Hanem, El-Farahaty. (2015). *Arabic – English –Arabic Legal Translation*. Routledge Taylor&Francis Group.

Mahmoud Altarabin. (2021). *The Routledge course on media, legal and technical translation. English –Arabic – English*. Routledge Taylor&Francis Group.

Newman, D. (2007). *Arabic – English Thematic Lexicon*. Routledge Taylor&Francis Group.

Schmidt, J.E. (2013). *Dictionary of medicalslang*. Literary Licensing.

Turmezei, T. (2012). The linguistic roots of Modern English anatomical terminology. *Clin Anat*. Vol. 25(8). P. 1015-1022.

Wulff, H. R. (2004). The language of medicine. *Journal of the Royal Society of Medicine*, 97(4). p. 187-188.

[Zouhir](#) A., [Abdulkarim](#) A. *Medical Arabic*. Routledge Taylor&Francis Group.

Додаткова:

Сівков, І.В., Субх, М.А., Хоміцька, О.Г. (2009). *Сучасний українсько-арабський словник*. Київ: Київський університет.

Сівков, І.В. (2008) *Теоретичні питання дослідження суспільно-політичної і юридичної*

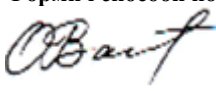
Субх, А., Кочержинський, Ю. (2009). *Сучасний українсько-арабський словник*. Київ: Київський університет.

Таран, З. (1997). Місце греко-латинських запозичень в українській медичній термінології. *Українська термінологія і сучасність*. Київ: НАН України. С. 93-95.

Телеки, М. М. (2017). Словоскладання у сучасній латинській медичній термінології. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету, серія “Філологія”*. № 26, том 2. С. 85-88.

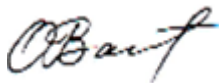
Galinski, C. (1998). Terminology and specialized communication. The international conference on “Professional Communications and knowledge Transfer”. Vienna.

Mason, I. (1994). Discourse, ideology and translation. In R. D. Beaugrande, A. Shunnaq, & M. H. Heliel (Eds.), *Language, discourse*

	and translation in the West and Middle East (pp. 23–34). Amsterdam and Philadelphia, PA: John Benjamins Publishing Company. Інформаційні ресурси в Інтернеті – http://www.nbu.gov.ua/node/422 – Телеканал «аль-Джазіра» News Today's latest from Al Jazeera – Портал новин أخبار أوكرانيا بالعربية أخبار أوكرانيا (arab.com.ua) – Бібліотека арабської літератури Library of Arabic Literature – Журнал арабської літератури أخبار بالعربية أخبار أوكرانيا (arab.com.ua) – nwf.com. أكبر متجر إلكتروني للمحتوى العربي (neelwafurat.com) – Віртуальна дошка оголошень факультету східної і слов'янської філології в Телеграмі: https://t.me/fs_info – Інстаграм-сторінка факультету східної і слов'янської філології: https://cutt.ly/CZo0kp9 – Інституційний депозитарій: http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/ – Кафедра східної і слов'янської філології КНЛУ: http://eastphil.knlu.edu.ua/ – Офіційний сайт КНЛУ: www.knlu.edu.ua – Фейсбук-сторінка факультету східної і слов'янської філології: https://cutt.ly/rZo169p –
Форми і способи поточного та семестрового контролю 	<i>Семестрове оцінювання:</i> аудиторна робота, самостійна робота, МКР. <i>Підсумкове оцінювання:</i> залік. <i>Умови допуску до заліку:</i> наявність відповідей на практичних заняттях, МКР, виконання усіх запланованих видів аудиторної і позааудиторної навчальної роботи.

Затверджено на засіданні кафедри східної і слов'янської філології, протокол № 15 від «15» квітня 2025 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Валігура О. Р.

(ім'я, прізвище)

Перезатверджено на засіданні кафедри східної і слов'янської філології, протокол № _____ від «_____» _____ 202__ р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(ім'я, прізвище)